

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про
адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за
наси́льство за ознакою статі та прояви сексизму у суспільстві»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акту

Відповідно до Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи CM/Rec (2019)1 щодо запобігання сексизму та боротьби з ним, вимога вирішувати проблеми сексизму, сексистських норм і поведінки, сексистської мови випливає з низки міжнародних та регіональних документів. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами (CETS №210, Стамбульська конвенція) і Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок визнають взаємозалежність між гендерними стереотипами, гендерною нерівністю, сексизмом і насильством стосовно жінок та дівчат. Відтак викорінення сексизму є частиною позитивного зобов'язання держав гарантувати права людини, гендерну рівність та запобігати насильству за ознакою статі відповідно до міжнародного законодавства у сфері прав людини.

Згідно з Рекомендацією CM/Rec (2019)1, сексистська поведінка, як-от, сексистська мова ворожнечі, може перерости в образи та погрози чи підбурювати до них, зокрема, до насильства або сексуального насильства. Сексизм може сприяти посиленню стереотипних ролей, позбавленню прав і можливостей жінок, низькій самооцінці та циклу насильства стосовно жінок і дівчат. Таким чином, сексизм пов'язаний із насильством стосовно жінок і дівчат, «повсякденний» сексизм є частиною насильницького середовища, що формує атмосферу залякування, страху, дискримінації, виключення та незахищеності, які обмежують можливості й свободу.

Даний законопроект пов'язаний із законопроектом «Про внесення змін до Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» щодо визначення поняття “сексизм”» та є альтернативним до законопроекту «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за прояви сексизму у суспільстві» (реєстраційний номер 4599 від 15.01.2021).

Враховуючи викладене, для посилення відповідальності за різноманітні прояви сексизму у суспільстві, вважаємо за доцільне удосконалити статтю 173-2 «Вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування»: шляхом суттєвого звуження негативної практики широкого застосування судами адміністративного штрафу в якості міри покарання за вчинення домашнього насильства, а також виокремлення складу правопорушення «наси́льство за ознакою статі» з урахуванням змісту поняття «сексизм».

2. Мета нормативно-правового акту

Законопроект розроблено з метою посилення відповідальності за вчинення насильства за ознакою статі та попередження проявів сексизму у суспільстві, а також удосконалення правового регулювання притягнення до відповідальності за вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування.

3. Загальна характеристика і основні положення нормативно-правового акту

Зазначеної мети планується досягти шляхом внесення змін до статті 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення, а саме: шляхом суттєвого звуження негативної практики широкого застосування судами адміністративного штрафу в якості міри покарання за вчинення домашнього насильства, а також виокремлення складу правопорушення «насильство за ознакою статі» з урахуванням змісту поняття «сексизм».

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Основними нормативно-правовими актами, які регулюють відносини у цій сфері є Конституція України, Кодекс України про адміністративні правопорушення, Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні».

5. Фінансово – економічне обґрунтування

Реалізація Закону не потребує додаткових матеріальних та інших витрат з Державного та місцевих бюджетів.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття акту

Прийняття цього законопроекту дозволить посилити відповідальність за вчинення насильства за ознакою статі, сприятиме застосуванню більш ефективного виду покарання за вчинення домашнього насильства та невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце

свого тимчасового перебування, сприятиме зниженню рівня латентності вказаних правопорушень та посиленню відповідальності за прояви сексизму у суспільстві.

Народні депутати України

**Яковлєва Н.І.
Михайлюк Г.О.
Бардіна М.О.
Жмеренецький О.С.
та ін.**

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Яковлєва Неллі Іллівна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000101F2F000C238F00
Дійсний до: 26.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 61д9/1-2021/26097 від 01.02.2021

367279